

SÖKE'NİN GENEL TOPOĞRAFİK YAPISI (KONUMU)

Topografya denildiğinde, bir yerin genel coğrafi görünüşü, yerleşim yeri anlaşılacak şekl*dir*. Topografik bilgiler, o yerin engebe veya yükseltilerini, vadilerini, ovalarını, kıyıları, akarsularını vs. coğrafi görünüm*lerini* içine alan geniş bir coğrafya konusudur.

Söke şehri, bulunduğu yeri itibariyle:

a) Bir vadi şehridir.

b) Bir dağ şehridir.

c) Bir ova şehridir.

d) Bir deniz şehridir.

Bu özelliklerini ele aldığımızda SÖKE;

a) Tarihi ve coğrafi kayıtlarda Gümüş veya Oyuk veya Durmuş Dağ, eski tarihte TORAKS denilen dağların güneybatı eteklerinin son bulduğu ve Dilek yarımadasını meydana getiren Samsun dağlarının, eski tarihte MYKALE denen dağların, kuzey doğu eteklerinin başlangıç etekleri arasından, kuzey - güney ve doğu istikametine Büyük Menderes nehrine doğru Söke Çayının aktığı vadi*de* kurulmuştur.

b) Bu vadinin kuzey ve güney tarafı tahminen 100-200 m. yüksekliklere ulaşan dağ yamaçlarının başlangıç yerleri sayılır. Söke, bu yamaçların eteklerinden aşağılara ve yanlara doğru yerleşim şekli ile sivri ucu vadiye, taban kenarı Söke Ovasına bakan bir

geniş tabanlı üçgeni andırmaktadır.

Söke'nin genel coğrafik engebeleri çok yüksek dağlar değildir. Tetkik edildiğinde şehrin çevresindeki yükseltiler 200-255 m. yüksekliğindeki tepeciklerdir. Söke'nin doğusunda bu yükseltiler Bağarası ve Koçarlı istikametinde 500-750 m. olarak, batıya nazaran biraz daha yüksektir. Çevrenin en yüksek tepesi kuzeyde Gümüş Dağının en yüksek tepesi olan Karyağdı Tepesidir. Yüksekliği 1019 metredir. Bu tepenin yakınında Söke TV verici istasyonu bulunmakta. Vadinin güneybatı istikametine uzanan Dilek yarımadasını meydana getiren Samsun dağlarının yöre halkının söylediği üç sivrilerin en yükseği olan 1237 m. yüksekliğindeki DİLEK Tepesidir. Diğer bir yönden bir bölümü Söke sınırları içinde olan güneydoğu dağ silsilesi olan Beşparmak dağları, (eski tarihte LATMOS Dağları diye anılıyordu) bu dağlardır. Bu dağların en yüksek tepesi 1367 metre yükseklikte olan Beşparmak Tepesidir.

c) Söke şehri bir ova şehri özelliğini göstermektedir. Doğrusu, tamamen Büyük Menç deres Nehrinin, coğrafi incelemelerin kayıtlarına göre 3000 yıl içinde meydana getirdiği alüvyonlu toprakların birikim ovasıdır.

d) Söke, batısı ve güneybatısı ile de denize uzak olmayan ileride anlatılacağı şekilde Limanı olmayan ama deniz ile çok yakın ilgisi olan bir sahil veya deniz şehridir diye de değerlendirilebilir. Çünkü aslı; eski tarihte tamamen deniz ile ilgilidir